

для підтримки відповідності товару із цифровими елементами, продавець звільняється від відповідальності за їх невідповідність, за умови попереднього повідомлення споживача про необхідність оновлення та наявність причинно-наслідкового зв'язку між відсутністю оновлення та невідповідністю (ч.4 ст.7 Директиви 2019/771).

Таким чином, основними новелами законодавства ЄС у сфері об'єктивних критеріїв відповідності товару є закріплення поняття обґрунтованих очікувань покупця як одного із вимог об'єктивної відповідності, вимоги зносостійкості товару, обов'язку продавця інформувати покупця про можливість оновлення товару з цифровими елементами з метою їх підтримання у відповідності. Закріплюючи об'єктивні критерії відповідності товару Директива 2019/771 використовує значну кількість оціночних понять, таких як «нормальний», «обґрунтований», «довговічний», «серйозний», «функціональний», «поінформований», відповідне тлумачення яких на практиці, на нашу думку, може бути спірним, та зумовить значну кількість прецедентної практики Суду Справедливості ЄС.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Schulze R. Supply of digital content – a new challenge for european contract law. European contract law and the digital single market – the implications of the digital revolution / ed by Franceschi A.D. Intersentia 2016. PP.127-144.
2. Zoll F. Problem negatywnego uzgodnienia cech rzeczy sprzedanej – w oczekiwaniu na wspólne europejskie prawo sprzedaży. Transformacje prawa prywatnego. 2012. № 2. S. 167-174.
3. Staudenmayer D. The Directives on digital contracts: first steps towards the private law of the digital economy. European review of private law. 2020. Issue 2. Vol. 28. P. 219-249.
4. Vanherpe J. White smoke, but smoke nonetheless: some (burning) questions regarding the Directives on sale of goods and supply of digital content. European review of private law. 2020. Vol. 28. Issue 2. P. 251-273.
5. Carvalho J.M. Sale of goods and supply of digital content and digital services – overview of Directives 2019/770 and 2019/771. EuCML. 2019. Heft 5. P. 194-201.

Ващак Владислав Анатолійович,
аспірант кафедри цивільного права
Національного університету «Одеська юридична академія»

ЄДНІСТЬ ІДЕЙ ЯК ПЕРЕДУМОВА ОНОВЛЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

В сучасних реаліях досить важко говорити про готовність України до створення нового Цивільного кодексу України (ЦК) чи якісної модернізації

існуючого через відсутність єдиного підходу до розуміння того яким же повинен бути цей закон. Існує запальна суперечка між господарниками та цивілістами стосовно того як потрібно і чи потрібно взагалі розділяти право цивільне та господарське.

Деякі автори вказують, що Господарський Кодекс внаслідок скасування його норм поступово «всихає», є пережитком радянського минулого. Більше того, зазначається про негативний вплив цього законодавчого акту на розвиток українського права через встановлення ним інших підходів до правового регулювання, ніж тих, які визначені ЦК, а спорідненість ГК із зарубіжними торговими та комерційними кодексами виключається через регулювання цим законом водночас вертикальних та горизонтальних господарських відносин [1].

Господарники ж заявляють, що досвід провідних країн вказує на наявну необхідність в окремому кодифікованому законі в господарській сфері, а відмова 4-5 країнами Європи від такого підходу не є вагомим аргументом. Вказується на важливість для бізнесу існування ГК, та відсутності альтернатив стосовно так званих застарілих «радянських» норм, а наявність регулювання і приватних і публічних правовідносин не є перешкодою для розвитку, адже існує велика кількість інших законодавчих актів, які містять в собі таке поєднання [2]. Окремими вченими висловлюються думки щодо необхідності розробки пандектного Цивільного кодексу, що дасть Україні «пальму першості» в сфері кодифікації [3].

Ця суперечка стосовно необхідності існування ГК, неоднорідність підходів до розробки ЦК розпочалася в процесі підготовки кодексу 2003 року і не була вирішена, а «заморожена». І в 2019 році маємо ініціативу щодо створення нового кодексу. Без вироблення єдиної думки щодо ролі цивільного кодексу неможливо створити такий законодавчий акт, який буде існувати значний період часу. Єдність ідей є надзвичайно важливою передумовою оновлення цивільного законодавства. Повинно бути досягнуто компромісу між різними групами законотворців. Цивільний кодекс повинен бути дійсно економічною конституцією, яка є консолідуючою, а не оманливою, суперечливою. В нинішньому цивільному законодавстві є наявна велика кількість норм, які дублюються в різних нормативно-правових актах, при цьому також по різному сформульовані, що ускладнює їх використання. Кодифікація покликана усувати такі проблеми, шляхом вироблення єдиних норм, проте як можна говорити про єдність норм, коли такої єдності серед законотворців немає? Цивільний кодекс 2003 року повинен був вирішити проблему нагромадження норм та їх неоднозначності, проте його прийняття, як показує час, не вирішило всіх проблем, які існували до кодифікації.

Можна продемонструвати позитивний приклад французького досвіду цивільного законотворення, адже Цивільний кодекс Франції, який розроблено і прийнято ще на початку XIX століття з ініціативи першого консула Французької республіки Наполеона Бонапарта діє зі змінами та доповненнями аж до наших днів. Звичайно, цей кодекс зазнав значних змін, був модернізований відповідно до вимог сучасного суспільства, але він діє як символ правової визначеності у французькому правовому просторі.

Виникає питання: чи можуть сучасні законотворці запропонувати підхід, який би вирішив хоча б основний масив суперечностей? Потрібне рішення, яке буде консолідуючим, уніфікує українське законодавство.

Потрібно пам'ятати, що завданням кодифікації є полегшення доступу до закону, адже це відповідає демократичним та економічним засадам сучасної держави. Полегшення доступу до закону в будь-якій формі – книги або комп'ютерної програми відіграє важливу роль у суспільстві та розвитку демократії в цілому. Це розглядається як фактор прозорості в політичному та економічному житті. Коли діючі закони є легкодоступними, економічні витрати на їх вивчення та впровадження зменшуються як для уряду, так і для бізнесу, фізичних осіб. Існування якісного кодифікованого закону є одним із факторів, який може допомогти іноземним інвесторам розвивати свої бізнес-проекти в країні, може сприяти розвитку конкуренції та міжнародній торгівлі [4].

Отже, можна впевнено говорити про необхідність оновлення цивільного законодавства, адже це процес, який проходять всі правові системи, оскільки створити такий закон, який не потрібно буде модернізувати неможливо. На сучасному етапі ми можемо поступово приводити норми українського цивільного законодавства відповідно до вимог, які висуваються нинішнім суспільством в умовах інтеграційних процесів без радикальної рекодифікації, оскільки немає потреби в повній переробці чинного ЦК [5]. Прийняття нового Цивільного кодексу без законотворчої єдності ідей є недоцільним. Цієї єдності можна досягти внаслідок поступового оновлення існуючого цивільного законодавства, та досягнення компромісних рішень щодо конкретних проблемних питань.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Спасибо-Фатеева І. В. З приводу концепції щодо модернізації Цивільного кодексу України (рекодифікації). URL: <https://sud.ua/ru/news/blog/157375-z-privodu-kontseptsiyi-schodo-modernizatsiyi-tsivilnogo-kodeksu-ukrayini-rekodifikatsiyi>
2. Щербина В. До питання щодо рекодифікації цивільного законодавства. URL: <https://coordynata.com.ua/do-pitanna-sodo-rekodifikacii-civilnogo-zakonodavstva>

3. Дахно І. Цивільний кодекс України – виключно пандектний. URL: <https://lexinform.com.ua/dumka-eksperta/tsyvilnyj-kodeks-ukrayiny-vyklyuchno-pandektnyj/>
4. The bicentenary of the French Civil Code: an international approach. URL: <http://rm.coe.int/the-bicentenary-of-the-french-civil-code-an-international-approach/168078ab52>
5. Харитонов Є. О., Харитонova О.І. Рекодифікації цивільного законодавства в контексті інтеграції України у правовий простір ЄС. URL: <http://chascyvil.onua.edu.ua/index.php/chc/article/view/164/52>

Осуховська Євгенія Вікторівна,

студентка 2-го курсу магістратури факультету цивільної та господарської юстиції Національного університету «Одеська юридична академія»

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Берназ-Лукавецька О.М.

ВПРОВАДЖЕННЯ ДОГОВОРУ ПРО НАДАННЯ ЮРИДИЧНИХ ПОСЛУГ У НОВИЙ ЦИВІЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

Багатовікова історія римської юриспруденції формує таку договірну конструкцію, як договір про надання юридичних послуг, і яка знайшла своє відображення у перших цивільних кодексах Австрії та Німеччини. На сьогодні договір про надання юридичних послуг набуває великого масштабу використання, зокрема де йде мова про вчинення дій чи здійснення певної діяльності юридичного характеру. Юридичні послуги є найпопулярнішим видом послуг серед фізичних та юридичних осіб, які потрапили в ситуацію, де їх права порушуються. Але виникають проблеми з неправильним застосуванням норм глави 63 Цивільного кодексу України. Це відбувається через відсутність єдиної думки відносно суті предмету договору. Предметом договору є не результат, який після його досягнення передається замовнику, а сам процес або здійснення певної діяльності суб'єктом приватної юридичної практики, що відразу споживаються. Предмет має вирішальне значення для відмежування договорів один від одного. Ю.В. Романець, М.І. Брагинський, В.В. Вітрянський, І.А. Покровський та багато інших науковців у своїх роботах підіймали тему удосконалення вже існуючих поглядів на договір про надання юридичних послуг [1, с. 68].

Глава 63 ЦКУ не розкриває договір про надання юридичних послуг, вона присвячена видовим відносинам, які пов'язані із наданням різноманітних послуг, наприклад, медичних та освітніх [2]. Тому законодавець повинен у Цивільному кодексі окремо виділити *locatio conduction operarum*, основні положення якого наповняють зміст сучасного договору про надання юридичних послуг. Виходячи з практики, юридична послуга виявляється саме в процесі здійснення дій чи діяльності, які безпосередньо спрямовані на